చిన్నకథ

ఇద్దరు పెళ్లనుండీ వా భిద్దరూ ఒకళ్ళ మొకళ్ళు చూసి నవ్వుకోలేదు. మాటాడుకోలేదు. గీ విషయంలోనూ వా భిద్దరకూ సామరస్యమూ, పొత్తూ కుదరదు. కానీ పాతాళ్ళుగా స్నేహితులయ్యారు. నిర్మలమైన రెండు వెలయేళ్ళు సంగమించి దొర్లుతూ, పార్కుతూ పారినట్టు, కలుసుకున్నారు. ఆ కలయికలో అరకలూ, తెలూ ఉంటుకోలేదు. మానవ సహజమైన అభిమాన భిత్తికలను దగంగొట్టి నిర్మల హృదయాలతో అప్యాయంగా కలుసుకున్నారు.

వేస్టబాన్ కెట్‌లోకి వెళ్ళే కాలిబాట పుడ్డల్లా నలిగిపోయిన రెండు శాఖల కాగితాలు పొంటు జేబిట్టుంచి అయిటుకు తీసి లెక్చరర్ చెప్పే నోట్సు, చివర లెంపలో కూర్చుని ఆనందరావు బరబర బంకేవాడు. నోట్సులు మాటుకుండా అట్టలుపేసి, చాలా జాగ్రత్తతో ప్రాణ సమంగా కాపాడుకుంటూ నుండెడు పుస్తకాలు దిమ్మూ మోసుకువచ్చి మెల్లగా పొందిగ్గా నోట్సు రాసుకుంటేవాడు జగన్మోహన్!

ఇంచుమించు ప్రక్కన కూర్చున్నా ఆవరి కిరులల్లే ఆరు నెల్లు గడిపారు. తల ఎంచి పుస్తకాన్ని చూస్తూ, పాఠాలు వింటున్న జగన్మోహన్ కక్కసాడి నవులుతూ మౌనం గంభీరంగా ఉన్న ఆనందరావును ఎప్పుడేనా ఓసారి గమనించేవాడు. కరీగ్గా అప్పుడే ఆనందరావు ఆతనివేపు చూసేవాడు. ఉభయులూ తప్పు చేసిన వాళ్ళ మల్లె వేరు వేరు కోణాల్లోకి చూపులు మళ్ళించేవాళ్ళు!

బ్రేబరీ హాల్లో ఇద్దరూ ప్రవేశించారు. కావాల్సిన పుస్తకం కాగితం ముక్కమీద రాసి అందించారు. ఆ రెండు చీట్లూ చూసి లైబ్రేరియన్ ఇద్దరి ముఖాల్లోకి నవ్వుతూ చూస్తూ అన్నాడు: "ఉండేది ఒక పుస్తకం ఇద్దరికీ ఎట్లా ఇచ్చేది? ఏవరైనా నిత్రా చేసుకుని మరొకటి తీసుకోండి."

ఇద్దరూ ఒకళ్ళ ముఖాల్లోకి మరొకళ్ళు చూసుకున్నారు. రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా గడచిపోయాయి! జగన్మోహన్ దా వ్వే వేగం లోనూ వదలుకోదలచలేదు. అదే బయటకు చెప్పాడు! "ముందు రాసి నేను ఇచ్చాను! అది నేను తీసుకోవడం న్యాయం."

ఆనందరావు నవ్వుగా నవ్వి "అతనికే ఇవ్వండి పుస్తకం!" అన్నాడు.

కృతజ్ఞతా సూచకంగా జగన్మోహన్ ఆతన్ని చూడకుండా ఉండలేదు! ఇద్దరూ నవ్వుకుని విడిపోయారు. లెక్చరర్ ఆన గొడవలో తా నుండే వాళ్ళు తమ సొంత విషయాలలో మునిగి తేలుతూ ఉండేవాళ్ళు!

2

నడుస్తూ, నడుస్తూ టప్పున జగన్మోహన్ ఆగిపోయాడు. ఏమయిందా అని రెండడుగులు ముందుకుపోయి వెనక్కు తిరిగి చూస్తూ, ఆనందరావు నుంచున్నాడు. తదేకంగా చాలాసేపు పైన బోర్డు చూసి మౌనంలో పడ్డాడు జగన్మోహన్! అంతకుముందు నవ్వుతూ పేలుతూ ఉన్న అతన్ని ప్రక్కన గలవాళ్ళు ఈర్ష్యతో పోయినట్టు ఆ పైన బోర్డును ఆనందరావు చూశాడు. ఏందువల్ల ఇల్లా అయ్యాడని ఆనందరావు ఆడగలేదు. ఇతర్థమ, ఇతర్థనే కాకుండా దగ్గరవాళ్ళ నయినా గ్రుచ్చి గ్రుచ్చి ఆడిగి రహస్యాలు తెలుసుకునే స్వభావం లేదు ఆనందరావుకు!

"ఆ డాక్టరు తెలుసా?" చాలాసేపటికి చెప్పకుండా జగన్మోహన్ అన్నాడు: "ఆయన పేరు భాస్కర్రావు కదూ! ఒక అమ్మాయి వదహేళ్ళ కూతురూ ఉండాలి! అవునా?"

"ఆయన పేరు తెలిసిందే! మొత్తమ్మీద నర్సింగ్ చేస్తూ ఒకామె ఉంది! నా భిద్దరి నమ్మాంధం మటుకూ తెలీదు!" నర్సిగ్ డాక్టరుగా రంటే ముందటే జగన్మోహన్ నుంచున్నాడు. డాక్టరుగారి కోసం వచ్చారేమోనని ఇంట్లోంచి ఏపాలో మందు నింపుతూ నింపుతూ వచ్చిందొక అమ్మాయి! బహుశా ఆమె జగన్మోహన్ వూహించుకున్న వ్యక్తి అని అనుకున్నాడు ఆనందరావు. మందువాలో ఒక భిద్దరు రోగులు కునికిపాట్లు పడుతున్నారు.

ఆమె నేత్రాల్లోకి నిశితంగా జగన్మోహన్ చూచాడు. ఆనందరావు గాబరా పడ్డాడు. ఆమె తెలు కంత ఉద్రేకపు టంచుల్లోకి తొరబడ్డాడో పోల్చుకోలేకపోయాడు ఆనందరావు.

"ఆమె పేరు అరుణ" అన్నాడు జగన్మోహన్! ఆనందరావు కంగారు ఎక్కువయింది. భుజమ్మీద చాఱాగ్గా చెయ్యివేసి లోపలికుంటూ వెళ్ళాడు. అతని స్థితి మరో రకంలోకి దారి తీసిందంటే వింత వింత మల్లాల్లోకి వెళ్ళాల్సి ఉంటుంది. అడ్డువేసి, ఆకు చెప్పులతో ఆమాయకంగా అవుపించే జగన్మోహన్ హృదయాన ఆడుతున్న నాటకంలో బహుశా నిరహ పెట్టాలేని విషాదం, కేకులు ఒక్కటొకటి ఏస్తూ ఉందని ఆనందరావు అనుకున్నాడు. ఆ విషాదం స్థానే పాతాళ్ళుగా సంతోషం దుర్వాకుణ కల్పి పరికి అంత మనుషీ గలిగిపోయిందం జరిగిం దని వూహించాడు అతడు. అందుకాశ్చర్యం అనుకోనే అనుకున్నాడు.

అరుణ పేరు జ్ఞాపకం రావడంతో నప్పుడు వెనక్కు తిరిగి చూసాడు ఆనందరావు. ఉపరిగా నుంచుని విచిత్రంగా చూస్తున్న అరుణ కనిపించింది!

డాక్టర్ భాస్కర్రావు ఆతని రూముకు దిగువలో చేరి కొద్ది రోజులే అవుతుంది. అతను ఎల్లాంటివాడో ఇంకనికి తెలీదు. తెలుసుకోవాలనే ఉత్సాహం నన్నూగా ప్రవహించడం మొదలెట్టింది అతడికి తెరికుండానే!!

3

"నీకూ, అరుణకూ ఎల్లాంటి సమ్మంధం ఉందో తెలీదు జగన్! కానీ అదంత మంచిది కాదని మాత్రం నలభై ఇస్తాను!"

"అది నాకు తెలుసు ఆనందరావ్! ఇంతకీ ఎట్లా తెలుసుకోగలిగావో చెప్పు!" ఉత్సాహంతో అడ్డంకి పెడ్డవిచేసుకుని అతనివేపు చూట్టం మొదలెట్టాడు జగన్మోహన్!

"నీవు బాధపడతావ్?"

"ఊహూ! అదేం లేదు!"

"డాక్టరుతో చిన్న పని కల్పించుకుని వెళ్ళాను. నా కెవళ్ళమ గురించీ తెలుసుకోవాల్సినంత అవసరం లేకపోయిన తెలుసుకోనా లని పించింది! ముఖ్యంగా అరుణ విషయం తెలుసుకుందామని హృదయం నాకు తెలీకుండానే తొందరించింది! అందువల్లనే వెళ్ళాను!" ఆనందరావు ఎందువల్లనో ఆగాడు. రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా జరిగాయి! ఆకాశంలో శాశ్వతమైన రంగులుమల్లె అరుణ రేఖలు పడుమటి కోనిండా పులుముకుని ఉన్నాయి! అవి మెల్లగా చెదరిపోతూ నల్లటి కాళ తమస్సుల్లోకి కాన్న, కాన్న కరగి కనిపోతున్నాయి! ఆ పరిణామాన్ని తదేకంగా గమనిస్తూ ఆనందరావు అన్నాడు:

"జీవితం అనే దానిలో పరమార్థం ఏదానం!, స్వేచ్ఛావిహారం అని నేను అనుకోలేను జగన్. అట్లా ఎవళ్ళేనా అనుకుంటూ, ఆ పరిస్తూంటే

రచన

"భార్గవ"

మాత్రం ఏవగించుకోకుండా ఉండలేను. దానికే నా జీవితం అలవాటు పడిపోయింది. దాన్నే కొందరు అనాయ అంటారు. వా భ్రే పేరుతో పిలిచినా సహించగలను! మీ అరుణ జీవితాన్ని ఆట వస్తువులా చూస్తూ, దారితో వెర్రాట మాడుతుంది. "నన్ను మీరు గుమ్మంలో ఎందుకు నుంచున్నారు? పరవారి లోపలకు ఎందుకు రాలేదు?" అంది. అందుకేమీ సమాధానం ఇవ్వక తప్పుకుంటూ వచ్చిన పని చెప్పాను: ప్రక్కతి నిర్మాణంచిన తెరలు ఆమెకు అడ్డంకి కాలేదు! వొరవగా ముందుకు రావడమే అలవాటు చేసుకుంది! అది ఎక్కడకు చేరుస్తుందో ఆమె వూహించుకున్నట్లు లేదు. ఆమె కలువుగోలుతనం చూసి నేనే సిగ్గుపడిపోయాను జగన్! డాక్టరూ ఆమెను మందలించేట్టు లేదు. అల్లాంటి అమ్మాయికి తండ్రిగా ఉండ తగ్గవాడే!" అంటూ నిట్టూర్చాడు అతడు.

"అరుణలో తప్పు లేదు ఆనందరావ్! పరివారాల శక్తిముందు దాసోహ మంటమే అవాదినుండీ జరుగుతూంది. దా న్నెవరూ, ఎదురు తిరిగి జయించి తమ వ్యక్తిత్వాన్ని నిలుపుకున్న సాక్ష్యం అంతగా దొరకడం లేదు!"

"నా కర్థం గావడం లేదు నీవు చెప్పేది!"

"సారీ ఆనందరావ్! వదిలేద్దాం ఆ విషయాలు!"

"అభ్యంతరం లేదు."

జగన్మోహన్ కీ సమాధానం ఏవుగా ఎక్కిపన్నున్న పరిమొక్కుకు ఉప్పుట్టుండే ఆశాభంగమూ, అసంతృప్తీ కల్పించింది. ఆనందరావు "కాదు! ఎందువల్ల వదిలేయాలి?" అని నొక్కిఉంటే ఆతని హృదయంలో ఎండాకాలపు గాలి ఏసురులా హోయినిపించేది! అంతకాలం పేరుకుపోయిన భారం వెళ్ళగక్కి బరువు దింపుకునేవాడు. అతన్ని బాగా గమనించకుండానే మాటలు తెంపాడు ఆనందరావు.

వాళ్ళేసేటికి ఆనందరావు మెల్లగా అన్నాడు: "అభ్యంతరం లేకపోతే ఓ విషయం అడుగుతాను!"

"ఆ అని నాకు తెలుసు ఆనంద్! అరుణ విషయమే కదూ నీవు అడగబోతుంది?" జగన్మోహన్ ముఖ్యప్రక్కల కలయ చూశాడు. పరిసరాలు నిర్జీవంగా, గంభీరంగా ఉంది. మాటల మెల్లగా ముందంగా ప్రవహిస్తూ నన్నుబడ్డ కుప్పం పోయిస్తూంది. మీరు చెప్పుకునే విషయాలకు యుగాలవరకూ సాక్షిభూతంగా ఉంటానని అనే తెలుసున్నట్లు ఆనందరావు అనుకున్నాడు. గుబుళ్ళు గుబుళ్ళుగా చీకట్లు వ్యాపించాయి! ఒకళ్ళ ముఖం మరొకళ్ళకు కనబడట్టం లేదు. దీపకొల్లోనే మసక మసక అవుపడుతున్న ముఖాలను చూస్తూ కూర్చున్నా రిద్దరూ!

"అరుణకూ నాకూ పెద్ద సంబంధం లేదు ఆనంద్! నన్నామె గుర్తుపట్టడా పట్టలేదు. అరుణ మా అక్క మాతురు!" అన్నాడు జగన్మోహన్ గంభీరంగా!

ఆనందరావు పిడుగుపడ్డా దలించడు. కానీ ఆ మాటతో ఎలిచి "నిజమే చెబుతున్నావా?" అన్నాడు. అతన్ని నిలువునా ఆశ్చర్యం నింపేసింది.

"అవును! భాస్కరరావు మా బావ అవుతాడు. కుక్కు అక్కయ్య ఇంకా ఉందిగా!" పసిపిల్లాడి కంఠంలల్లె దుఃఖ రుద్ధమై నన్నుగా ఈలమల్లె వినిపించింది.

"ఆమెను పరిచేశాను డాక్టర్! నాల్గిరదు పోతూ, మూడు నాలుగేళ్ళ పసిపిల్ల అరుణను డాక్టర్ ఉంచుకున్నాడు. ఆమెకు ఇన్నలేదు. పసిపిల్లకోసం రెండు రోజుల దాకా ఏడుస్తూ గుమ్మంలో పడిపోయింది. బిడ్డకోసం విచారించి నంతగా భర్త చీదరించి, తరిమేసినా విచారించ లేదు." జగన్మోహన్ నిట్టూర్చాడు. "అట్లా కావడం ఎందువల్లనో తెలుసా? ఆమెకు అందం లేదట! ఆయన్నిచూసే ఉంటావ్! అంతవలకూ బరుకు కాదనుకుంటాను. ఆమెకు పండ్లు పెదవి దాటి ఉన్నాయి! పెద్ద పండ్ల కోరలు ముందు వచ్చాయి. చూస్తే భయం వేస్తూంది!" అంటూ ఎప్పుడూ సాధించేవాడు! ఆమె అందం విషయంలో ఒకటే చెబుతాను. ఆయన అనుకున్నంత భయంకరంగా ఉండదు. ముక్కూ మొగమూ ఎక్కడ వక్కడ ఉన్నాయి! ప్రైఫాయిడ్ జ్వరం వచ్చి పండ్లు ముందుకు వారాయి! అది నీమంత అసహ్యకరమైంది కాదనుకుంటాను! ఆ డాక్టరు నిలువను గుర్తించడంలో నీవేమీ పొరబాటు చేయలేదు. యథాతథంగా నిర్ణయించావు. స్వైరవిహారం చేస్తున్న డాక్టర్ తాలూకు వాతావరణంలో పెరిగిన అరుణ అంతమంచి గుణాలు పొందలేకపోవడం సహజమే!" జగన్మోహన్‌కొంచెం ఆగాడు. నాలుగు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా గతంలోకి నిష్క్రమించాయి! ఆనందరావు అనుకున్నాడు, బహుశా పాత విషయాలు జగన్మోహన్ జ్ఞప్తి చేసుకుంటున్నాడని!

'అప్పుడు డాక్టర్ భాస్కర్రావు తెనాలిలో ప్రాక్టీస్ చేస్తుండేవాడు. ఆయన అలవాట్లు చూస్తున్న కొద్దీ రుక్కుఅక్కయ్య ప్రాణం మిగుగెత్తింది. అర్ధరాత్రప్పుడు జబ్బు పేరుతో సంఘంలో ఉన్నత వంశీయులుగా చెలామణీ అయ్యేవాళ్ళు వస్తుండేవాళ్ళు! అంతమంది హృదయాలు చెరిత్రించే వస్తువు డాక్టర్ ఎట్లా సంపాదించాడో తెలీదు. వాళ్ళే వస్తుబలంవల్ల ఆకర్షింపబడుతున్నారో అంతకుముందే తెలీదు. 'బృందావనంలోని రాస క్రీడలను ప్రత్యక్షంగా చూశాను బాబూ! అక్కడ అక్కయ్య బాధతో నవ్వుతూ ఆ పంకిలంలో ఎంతోకాలం ఉండలేక పోయింది! పెరుగుతున్న అరుణ జీవితం గూర్చి శంకించి భయపడింది! అప్పుడప్పుడు భర్తను సౌమ్యంగా మందలించేది! ఎప్పుడయితే భార్యకు తెలిసిపోయిందో డాక్టరుకు అంతకు ముందున్న చలికాస్తా వదలిపోయినట్లు అయింది. నిండా మునిగితే చలేముంది? వ్యవహారం ముదిరి ఖిట్టు బయటగా సాగించడమారంభించాడు. కానీ అక్కడకు వస్తుండేవాళ్ళు అక్కయ్యగూర్చి భయపడే వాళ్ళు! లోపల ఎంత మురిగిపోయిన పదార్థాన్ను యినా తెల్లగా ఉదికిన గుడ్డకప్పి మూసిపెట్టే బుకాయించే స్వభావం వాళ్ళది! నాగరికత అని తెర మరుగున ఎంతటి అసహ్యకరమూ, జుగుప్సారకమూ అయిన ఉదంతాలు జరుగుతున్నాయో ఎవళ్ళకు తెలుసు? ఆ దళారి పాప అంత కక్కలాన్ని దాచి పెడుతూంది. అట్లాచేసి లోపలనుండి వచ్చే దుర్వాసన అడ్డగించామని ఎవళ్ళో మోసగించామని అనుకుంటూ వాళ్ళే మోసపోతారు! హహా! తరువాత విన్నావ్? వాళ్ళే ప్రత్యాహంతో అక్కయ్యను తరిమాడు. సాక్ష్యంకోసం అరుణను ఉంచుకుని."

'అమ్మగా లెక్కడకు పోయింది?' అని ఎవరే నా అడిగితే 'కూతురుమా,నన్నూ వదిలివెళ్ళిపోయింది" అని కూతురును చూపి లోపకుల సానుభూతి కాజేశాడు.

ఆ వాతావరణంలో పెరిగిన అరుణ మనస్తత్వం ఎల్లా శుభ్రమైన పథంలో ఉంటుంది? నిరంతరమూ అక్కయ్య అరుణ గురించే వాపోయేది! సంఘంలో ఆడాళ్ళు చెడిపోయి, ఎంతమంచివాళ్ళుగా రూపొందినా మామూలుగా చెలామణీకారు! పాత పతిత జీవితం తాలూకు నల్లటి మచ్చలు, వాళ్ళ దివ్యజీవనంమీద రకరకాలుగా అంటిపెట్టుకొని న్నుటంగా అవుపిస్తూనే ఉంటాయి! కానీమొగాళ్ళు శుక్రవారంనాడు ఇల్లంతా కడిగిముగ్గులు పెట్టుకున్నట్లు ఎప్పటి తప్పుడే కడిగివేసుకోగలరు! అంత శక్తి ఆతనికి ఉంది! ఇప్పుడు ఏ పాపమూ ఎరగని అక్కయ్య లోకంద్రష్టిలో...? లేపు అరుణ అంతే! అక్కయ్య హృదయం శాంతించేది ఒక్కనాడే ఆనంద్! అది అరుణ నిర్మల జీవితం గడుపుతూందని పిన్నప్పుడే! దాన్ని నా జీవితంలో సాధించగలిగినేనా అంటే ధన్యుణ్ణి ఆనందరావ్! బిగ్గరగా జగన్మోహన్ నిట్టూర్చాడు. నిశ్శబ్దం నివుల నదీవులనంలో అది చాలా దూరంలో ప్రతిధ్వనించింది! ఎండిపోయి నన్నగా ప్రవహిస్తున్న నదీ ఏపాదగళం మళ్ళె అది నినాదించింది!!!

'ఆమె బాధాదళిత జీవితానికి నేను చేయగల సాయమూ అదే అనుకుంటాను!'

'బా నేవోనా?' మెల్లగా ఆనందరావు అన్నాడు. వాళ్ళిద్దరిమధ్యా నోనం నిశ్చితంగా ఆక్రమించుకుంది.

జగన్మోహన్, ఆనందరావు దగ్గర శెలవు తీసుకొని ఇల్లుచేరాడు. అంతకుముందు ఉరకలు వేస్తున్న ఉద్రేకపు పొంగులంతా గుబగుబలాడుతూనే ఉన్నాయి! యత్నంతో వాచినుండి తప్పుకుంటూ లోపలకు అడుగు వేశాడు జగన్మోహన్!

'అరుణా వాళ్ళ ఇక్కడికే వచ్చారక్కయ్యా!' చిన్న దీపం ముందుమూర్చుని చదువుతున్న రుక్మిణి నవ్వుతూ తలెత్తింది! 'ఏమన్నావ్ జగన్? ఆంటి నవ్వగా!

'మీ అరుణ ఇప్పుడీ పూర్వపే ఇంటుంది అక్కయ్యా!'

రుక్మిణి గంభీరంగా నిట్టూర్చింది! నవ్వుతూ నుంచుని చూపింది. తాలా శుభ్రపేమి పైదుకు వెళ్ళాడు. అతని ఉద్విగ్నతతో జగన్మోహన్ విషయాలకు సాక్ష్యం దొరకినట్టయింది! ఎవరో రోగులు వచ్చి రంతలో! వాళ్ళను చూసేందుకు డాక్టరువెళ్ళిపోయాడు.

అరుణ చిరిపిగా నవ్వుతూ 'మా. కెట్లా తెలుసు?' అంది. ఆనందరావు పలుకలేదు. అతడు జగన్మోహన్ విషయాలు వెల్లడిట్టడం మంచిదో కాదో నిర్ధారించుకోలేక పోయాడు.

మళ్ళీ అరుణ హెచ్చరించింది!

'ఎవరో అన్నారు!' అంటూ నవ్వుగా ఆనందరావు నవ్వాడు.

'బొంకుతున్నారు! ఎవరో అన్న మాటలన్నీ నిజం తెలుసుకున్నదాకా ప్రణయమల్లె నంపవ్! అట్లా గాబరాపడితేనే కొన్ని మాత్రమే!' అరుణ గల గల నవ్వింది! ఆనందరావు ఆ నవ్వును భరించలేక తల వంచుకున్నాడు.

'అరుణా!' కొత్తవ్యక్తం పిలుపుతో వాళ్ళిద్దరూ తలఎత్తి నీదివాకిలి వేపు చూశారు. అరుణ కంగారుతో లేచి నుంచుంది!

రుక్మిణి గబగబా లోపలకు వచ్చి అరుణ దగ్గరగా నుంచుని 'మీ నాన్నగా రున్నారా అమ్మా!' అంది!

అందుకేమీ అరుణ సమాధానం ఇవ్వలేదు! ఆశ్చర్యంతో క్రొత్త ముఖంలోకి నిశ్శబ్దంగా చూస్తుంది! 'ఎవరు మీరు!' అని ప్రశ్నించాలనుకుంది! ఆ ప్రశ్న పెదాలు దాటి బహిర్గతంగాలేక పోతూంది! ఎవరో నాలుకను నొక్కిపేసినట్టుగా అరుణ నిలగిల్లాడిపోయింది!

వాత్సల్యంతో రుక్మిణి ఆర్ద్రంగా అరుణ ముఖంవేపు చూస్తూంది!

డాక్టరు బూట్లు చప్పుడు వినుకుంటూ అడుగు గుమ్మాలకు ఉడుముకుంటూ వస్తూంది. వస్తూనే రుక్మిణి చూశాడు. ఆమెను చూస్తూ 'నీవా ఇల్లా వచ్చావేం? ఇప్పు పేర్కుడి ఉండువాళ్ళేం అన్నారు.

నిశ్చలంగా డాక్టరు ముఖంలోకి రుక్మిణి చూపులు నిలిపి నుంచుంది!

'నాకేమీ పాక్కు లేకపోయినా చూపిస్తుండుకు వచ్చాను!' అంది రుక్మిణి!

'అరుణా లోపలికెళ్ళు!" డాక్టరు స్వరం హెచ్చించి కేకవేశాడు.

'ఏందుకు లోపలకు వెళ్లమంటారు? నేనెందుకే వచ్చాను!'

'వస్తాండేళ్ళ క్రితం నాకేమీ లేదని వెళ్లిపోయి ఇప్పుడు చూసేందుకు వచ్చావు అంటంలో అర్థమూ, న్యాయమూ లేవు!'

'నాకయి నేను వెళ్లిపోయానా?'

'అప్పటికుండే కాబట్టనివాళ్లకు ఇప్పుడెల్లా కావాల్సి వచ్చింది?'

'అదంతా తప్పంటారా?'

'ఆచర్య చేస్తూ కూర్చోడానికి ఇప్పుడెవళ్లూ తీరికలేదు. ఇక్కడ నీకు స్థానంలేదు కూడా మిగిల్చేదు రుక్మిణి! ఇదే చెప్పాలనుకున్నాను!'

'ఏ తప్పువల్ల స్థానం పోగొట్టుకున్నానో చెప్పమని మీముందలడిగాను! పోయిన స్థానంకోసం నేను ప్రాకులాట్టంలేదు. నా కూతురు నా జీవాన్ని ఎంచుకుని, నాలోంచి వూడిపడ్డ నాచిద్దహృదయం నిండా నా మీద అసహ్యభావంచేర్చారని నాకు తెలుసు! అయినా, అణగిపోని మమకారంతో చూసి పోయేందుకు వచ్చాను! మీ అమ్మ చచ్చిపోతేదని చెప్పేందుకు వచ్చాను అరుణా! నిశ్శబ్దాన్ని చీదరించుకోవాలనే నీవు నేర్చబడ్డానా అరుణా! దయా మమకారమూ, క్షమా, స్త్రీవయిన నీవెలా మరచిపోగలుగుతావు అమ్మా?'

రెండుచేతులతో దుఃఖ మలినమయిన ముఖాన్ని దాచుకుని వెళ్లిపోయింది రుక్మిణి!

తొరుణ అచంచలము అయింది! ఆమె మనోఫలకమ్మీద బాల్యజీవితంలోని ఉదాంతా అ ధాయలూ లేవు. తల్లిని అంటూ ఎవరో వచ్చి నిమిషం దేండ్ల ప్రాయంతోవచ్చింది!

డాక్టరు వడకకుర్చీలో వేరగిలాడి సిగరెట్ అంటించి పొగలువిడుస్తూ హృదయం కాలాకు సెగలూపొగలతో కలుపుతున్నారు కండ్లు రెండూ మూట్టిగా మూసుకుని.

ఆనందరావు మెల్లగా అడుగులో అడుగు వేస్తూ పైకి లేచాడు.

'ఉండండి! ఆనందరావ్!'

కాలు గడపదాటి పెడుతున్న ఆనందరావు అట్లేనుంచుండి వెనుక్కు కొంచెంగా తిరిగాడు. చీకట్లోపొంచున్న ఆడ పులి నేత్రాల్లా అరుణ నేత్రాలు మండుకపోతున్నాయి! ఆమె అంతగా ఎందుకు కోపంతెచ్చుకోవాలో ఆనందరావుకు అర్థం గావడంలేదు. తనమీద ఎందుకు దూకేందుకు సిద్ధంగా వుందో అనే తెలీదు!

'ఎందుకూ'

'ఇదంతా మీకు తెలుసుననుకుంటాను! విరోదం కోసమే వచ్చారనుకుంటాను!'

'ఉహూ! నాకేమీ తెలీదు! ఏవోదింపే నిసిత్తం రానూలేదు! ఆమె ఎవరో చెప్పగలను! ఆవేళ అక్కడనుండి నీవేపు తీవ్రంగా చూశాడే అతని అక్కయ్య! మరోపరిచయంనీకు తెలిసేవుంది!'

'అంతకుముం దామెను చూడలేదా?'

'అవకాశం కలుగలేదు!'

'సరే వెళ్ళండి!'

ఆనందరావు గబగబా వెళ్ళిపోతూనాడు. ఆతడు ఇంట్లోకు వస్తుంటే ఏంటో ఆక్కడ నుంచో చూచింది అరుణ! కనుచూపుమేర దాటిపోయినాక లోపలుగుడుగుడువచ్చి తండ్రితెలియనిగానున్న సోఫాలో కుంగిపోయి పుడుమూలపల్లె ఏడ్చసాగింది!

డాక్టరు ఇంట్లో అలుకు జరగవల్సే అలుకు జరగనే! వెళ్ళిన్నర రోగుల ఇండ్లను చూచుకుంటూ వచ్చాడు. అల్లాంటి స్థితిలో ఇంట్లో ఏడ్చి అరుణ వాడిచూపులతో చూసింది! అంత అయినా ఆ మావను డెల్లగాడుపుకోగలిగినాడా అని ఆమె ఆశ్చర్యపోయింది!

'స్వామి వస్తాట్ట అరుణా' అంటూ కిండ్లద్దాలంట్లోంచి ఓరగా డాక్టరు అరుణను గమనించాడు. అనుకున్న మార్పులు నికానభావపు కనుపికలు ఆమె ముఖంలో తొలకరించక పోయినందుకు డాక్టరుకు కావాల్సినంత ఆశాభంగమయింది! 'నేను ఉంటానో, ఉండనో, చెప్పలేను అరుణా! అందుకే ముందుగా చెబుతున్నాను!' అంటూ మెడిసిన్ చెమ్మ తీసుకొని వాకిట్లోవున్న గుర్రబ్బండిలో కూర్చున్నాడు భాస్కర్రావు!

అరుణ బిగ్గరగా నిటూర్చుంది. కొంచెం కోపం కుమారస్వామిమోహ ఆమెకు కలుగుతూంది! దీనికంతా కారణం అతనే అని ఆమె అనుకొంది. తెనాలినుండి ఇక్కడకు అప్పగించింది ఆతడే! కానీ ఆమె హృదయంలో మాత్రం అతనిరాకను తలచు అతనిరాకను తలచుకున్నప్పుడు సంతోషం కలుగుతూనేఉంది! దానిమీదంతా అంతకు ముందు కలిగిన విషాదం గాతంగా పేరుక పోయింది!!

ఇప్పుడాతడు కోపానికి ఎరయింది. అడ్డు పంచా, ఆకు చెప్పులతో అక్క వలుచగా ఉండే జగన్మోహన్! ఆ కళ్ళు ఎట్లా తిర్చుకోవాలో తెలీదు. కండ్లముందు మనిషయినా ఉంటే నాలుగు తిట్టి కాన్న ఊరటపడేదేదో! అదేమీ లేకపోయే సరికి ఆ కోపంలో ఘర్షణపడిపోతూ ఉండింది!

5

'ఏందుకుళ్లా అరుణ మూడతపుతున్నావ్ అరూ?' అరుణ పలకలేదు. కుచించుకుపోయి సోఫాలోనే కూర్చుంది! వదువుతున్న పుస్తకంమీదనుండి కండ్లు మరల్చనే లేదు!

ఆమె సోఫాదగ్గరకు కుర్చీరాతాక్కుంటూ "ఏమయింది అరుణ" అంటూ లేశంతంతో కుమారస్వామి ప్రశ్నించాడు.

'కాపడానికే ఏమయింది' గంభీరంగా అరుణ జవాబిచ్చింది. ఉదయం పొగయిన అగ్ని శిఖలు చల్లారిన, ఆ సెగలు నిమ్మళించలేదు.

స్వామి ఆమె ముఖాన్ని తృప్తిగా తాంతో చూస్తూండిపోయాడు!

'ఇక్కడుం ఎందుకు అక్కుని తెప్పిస్తావ్?'

'నీవెంత ఉలవాతాన పడ్డావు! దీన్ని నా ఒక్కడి మీదే చేస్తున్నావు. అయినా నొచ్చుకుంటావ్!' కుమారస్వామి గల గల నవ్వాడు.

'డాక్టర్ నాకెక్కడకు వెళ్లాడు? ఓ! ఊరు చూడటకు వెళ్లివుంటారు!'

అరుణ అతన్ని అరుణ నేత్రాలతో చూసింది!

'తాత్రు నేత్రాలనుకు తాలుకోలేం?' అంటూ మళ్లీ నవ్వాడు స్వామి!

అరుణ ఘాటు జుంగుమూతితో ఆలోచనతో సతమతమవుతూ ఉండలేకపోయింది! ఆలోచించడమూ, చిరాకుపడ్డమూ ఆమెస్వభావానికివిరుద్ధం! వెళయేరుగా అడ్డు లేర్పడినంతవరకూ గమగా ప్రవహించడమూ అడ్డు తొలగరయ్యాయంటే మలకల్లో పోవడం మాత్రమే అరుణ నేర్చుకొని ఉంది!

'అయినా ఏమయింది. అరుణా ఖాళా ఇంతగా చిరాకు పడుతున్నావ్?'

'ఏదో పోనిద్దూ! పొడుగోళ!'

కుమారస్వామి లోపలకువెళ్లి వంటానిమిత్తం కాఫీ చేయడం పురమాయించి వచ్చి కూర్చున్నాడు.

రెండు మూడు నిముషాలయిన తరువాత వంటామె కాఫీ కప్పులు ట్రేలో పెట్టుకుని వచ్చింది! కుమారస్వామిఒక్కటి తను అందుకొని, మరొకటి అరుణ చేతుల్లో పెట్టాడు. అరుణ ఆతనివేపు ఆశ్చర్యంగా చూసి కప్పు అందుకుంది. స్వామి నవ్వాడు. అరుణకానవ్వులో 'నీవుపొందిన కోలేనంత తీరుగా కాఫీ అందించాను చూశావా? అంటూ జబాబు నిండుంది!

'సినిమాకు వెళుతున్నావు అరూ?'

'నేను రాను!'

'అయితే పోనా?'

'ఉంటే?'

'ఏంలేదు! సుమ్మంలేని తాలుకూలా మళ్లీ నీవుతేని సినిమా వాకెం?' అరుణ నవ్వింది! నుండెడు మల్లెపూలు పిచ్చి నట్టుండా నవ్వు! ఎండా కాలపు సాయంకాలం బాగా ఉబ్బితేసిన తరువాత చల్లగా ఒక్క వినరు వినరి నట్టుండా నవ్వు!

'ఏమంటావు అరుణా!'

గాలి రెపరెపలాడుతున్న గులాబి పూవులా తలిపాభారంతో అరుణ ముఖం నాలి వుంది!

'వెళ్! ఎంతబావున్నావు అరుణా! ఆలాంటా శిల్పంకన్నా వెయ్యిరెట్లు అందంగా ఉన్నావు. అవి ఎంతయినా జీవశూన్యమైనా పాషాణాలు!

(మిగతా రేపు పేజీలో)

"శక్తి బేబి ఆయిల్ ఎక్స్‌పెల్లర్"

సర్టిఫికెట్

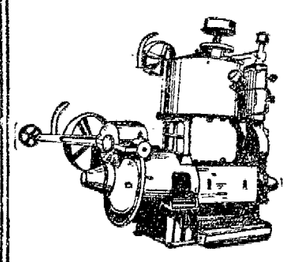

"మా మిల్లులో మీ శక్తి బేబి ఆయిల్ ఎక్స్‌పెల్లరు బాగా పనిచేస్తూన్నది. ఇందులో ఏపూట కొడి పిండ్రంపడేది సూనె. అది 24 గంటలలో 120 డబ్బాల సూనె తీస్తున్నది."

"మెషినరీ ఫ్రీ రాల్ బేరింగులు ఆమర్చబడ్డాయి. గీస్తు అన్నియూ మెల్లు స్టీల్ మెషిన్ కట్ చేయబడినవి. గీస్తు ఆయిల్ బాత్‌లో వుండడంవల్ల, మెషిన్ నిశ్శబ్దంగా పనిచేస్తుంది

"ఇంత శ్రేష్ఠమైన మెషిన్ తయారు చేసినందుకు మిమ్మల్ని అభినందించుచున్నాము.

— యరుకు మార్ ఆయిల్ మిల్స్,
కస్తూర్బా మార్కెట్, షోలాపూరు.

★ ★ ★ ★ ★ ★

[illegible] విషయాల నిమిత్తం దయచేసి మాకు వ్రాయండి.

తయారు చేసినవారు

SHAKTI ENGINEERING WORKS PRIVATE LTD.
Pratapnagar, BARODA

వజ్రములు,బంగారు,వెండి,నగలకు
ప్రఖ్యాతిగలవారు

వీరకంసి జ్యూయలర్సు

నేతాజీబోస్‌రోడ్...మద్రాసు.1.

ఆదివారము తెరచియుండును
పనిచేయుకాలము: పగలు 9 గం॥ నుండి సాయంత్రం 7 గం॥ వరకు

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే

నిజారవడకుండా. పేరొందిన దేవి పిల్సు వాడండి. ఇండియాలోను, విదేశాలలోను ఈ పిల్సు వాడిన వారు అయాచితంగా అనేక యోగ్యతా పత్రములను పంపియున్నారు

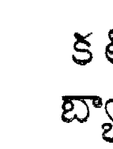

సూచనలు: దేవిపిల్సు, ముఖ్యంగా ఆలస్యమైనా, క్రమంగా కాక పోయినా, జాతకే కూడిన, లేక అగిపోయిన జరిగిన మరియు అమెనోరియా, డిస్‌మెనోరియా, ఆలిగోరియా మొదలై

వారుభయులూ

(౫ వ పేజీ తరువాయి)

కిటికీలోంచి తొణకిసలాడుతున్న నీ ముందు ఏందుకు వనికిపస్తాయి?'

'ఆగండి భర్తాలాలుంగార్లు! మేం చిన్నకేం! అరుణ ముఖం సీగ్గుతో ముద్దగవ్వేరయింది! కోపానికి వదువెత్తింది! కుమారస్వామి గెడ్డం క్రింద వెయ్యిమేసుకుని తల ఊర్కో కోణంలోకి చూసి ఆలోచనలో పడ్డాడు!

ప్రతివాడికీ ఓ సిద్ధాంతముంది! కొందరకు జీవను సాగుచుతుంటే చినాలని ఎంతో ఉబలాటారు! ముఖ్యంగా ఆడాళ్ళ పాగిడ్తలతో జగడ్తలు బాటి మనిట కొంగులు విగిలి, ఎంతటువారి నోళ్ళనుకు వస్తారు!'

గడవటాటి నవ్వుతు అరుణను కుమారస్వామి చూసి నవ్వుతూ 'వెరీ! ఎంత...' అన్నాడు.

'మళ్ళ మొదలెట్టావ్? బరాబరులు మిరకేక ఇదవుతున్నాం!'

'రాజే అమ్మా వాడు బయటుబడితే బరాబరులు లేకపోతే ఎట్లా?' అంటూ కుమారస్వామి ముందు కదుతున్న ఆమె ముంగురులు సవరించాడు. సీగ్గుతో అరుణ మరీ వంగిపోయింది!!

అరుణ మొత్తటి నెమ్మలతో మందంగా ఆడుగులు వేస్తూ బండిని సమీపించింది! కుమారస్వామి నవ్వుగా నవ్వుకుంటూ ఆమెను అనుసరించాడు. బండిని ఎక్కబోతూ వెనక్కు తిరిగి అరుణ అక్కడ నుంచుండిపోయింది! కుమారస్వామి పాచ్చరింపులో ఎక్కి కూర్చుంది. ఏది గజాలక్షూరాన ఆనందరావు కనబడ్డాడు! బండి చప్పుడు చేసుకుంటూ ఏమి నిర్దాక్షిణ్యము కాని నమ్మాం దీకులను మోసుకపోయింది!!

ఆయనేవో చూసి ఆనందరావు తేలిగ్గా నిట్టూర్చాడు. అంతకుముందు నిర్మలంగా ఉన్న అతని హృదయం ఇప్పుడు కలతలు రేగినట్లయింది! సిగరెట్ ముట్టించి హృదయంలో రేగుతున్న భావాలన్నిటి అగ్గిరుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు చెట్టుకు ఆనుకుని నిలుచుండిపోయాడు. ఆతడు చిరునవ్వుతో చేస్తేగ్గా వాళ్ళ నింతకు సల్లంలకు సమాధానాలు ఇస్తున్నాడు. అట్లా వాళ్ళతో కలసిపోయినా డాక్టరు చూపులు అనందరావు రాకను గమనించే ఉన్నాయి!

ఇంకా చూడాల్సినవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నా గబగబా లోపలకువచ్చి అన్నాడు. 'అయితే ఆనందరావు నీకు రుక్మిణే బాగా తెలుసున్నమాట!'

''ఊహూ! ఆమె తెలీదు! రెండు మూడు సార్లు చూసివుంటాను! ఆమె తమ్ముడు బాగా తెలుసు!''

డాక్టరు రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాడు. బయట అడుగుల చప్పుడౌతూంది. అరుణ వెళ్లిపోయి కుమారస్వామితో నవ్వింది.

''ఓ తమాషాగానే ఉంది! నీవు ఇప్పుడే నవ్వావ్! రాలేదమా అనుకుంటున్నాను! అదంతా సరే ఆనందరావ్! నాకు ఒక సమస్య వచ్చివడింది. అరుణ పెళ్లిచేయబోతున్నాను! వరుడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కుమారస్వామితో ఆమ్మాయి వివాహం సాధ్యమైనంత త్వరలో జరగాల్సివుంది!'' అంటూ అరుణవేపు డాక్టరు చూశాడు. అరుణ మౌనంగా తలదించుకుంది! ఆమె ముఖంమ్మీద సీగ్గు కన్నా ఎక్కువగా విషాదం వ్యాపించివుంది!! అదేందు వల్లనో ఆనందరావుకు అర్థంకాలేదు!

అంతలో డాక్టరు మళ్లీ అందుకున్నాడు, 'రుక్మిణి విషయం ఎట్లా చెయ్యాలో అర్థం గావడంలేదు. వాడున్నాడు తెలుసా! జగన్‌నాడు మనోవర్తి దావా తెస్తాట్ట!' కోర్టు లెక్కడం అంత సుందిగా అవుపించడంలేదు. ఈ శుభ సమయంలో కాస్త నాళ్ళగోళ్ళు మూయించకోలేవా? ఇదుకే సికోవాలని ఎదురుచూస్తున్నాను ఆనందరావ్!'' అన్నాడు డాక్టర్!

''జగన్మోహన్ మనోవర్త దావా వేయించే ఆలంపులో ఉన్నాడా? అల్లాంటి దేమీ ఉండదే!'' ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించాడు ఆనందరావు!

''ఎందుకు ఉండదు? నీదంతా సత్యకాలపు ఆశ్చర్యం! వెర్రి కొందెం కవలేకుంటారా? ఆ వానన ముక్కుల నెలా బద్ధలు చేస్తుందో అనుభవించి వద్దువు కాని!''

''అయినా ఇదంతా అంతరంగిక విషయాలు!''

''ఆత్మీయుల ముందు దాచరక మేముంది?''

ఆనందరావు పలుకలేదు. ''ఎవరికి ఆత్మీయుణ్ణి డాక్టర్ మీకా? వాళ్ళకా?'' అని పైన అడగలేక పోయాడు.

''వివాహ విషయం స్థిరపడిపోయిందా అయితే?''

ఆనందరావు అరుణ ముఖం లోకి చూశాడు. అంత సంతోషం దాపున నన్నటి విచార రేఖ ఎందుకు ఆవువడుతుందో ఊహించుకో లేక పోయాడు అతడు.

''వలకషేం ఆనందరావ్!'' డాక్టరు తొందర పడ్డాడు. ''జగన్మోహన్ ఉబలాటపడ్డా అందుకాదు ఒప్పుకో దనుకుంటాను! మనోవర్తి మనూలుచేసే ఉద్దేశ్యంలో ఆమె ఉన్నదంటే ఇంతకు ముందెప్పుడో మనూలు చేసుకుని ఉండేది! అందుకు మీరు భయపడాల్సిన అవుసరం లేదు! వివాహం ఆమెకు దూరంగానే జరుపదలుచుకున్నారా?''

డాక్టరు చప్పున సమాధానం ఇవ్వలేకపోయాడు. తగినంత విరామం తీసుకుని, ''ఆమెకు ఎందుకు తెలీకుండాలి! తెలిసే చేస్తాను! కానీ లోకులు ఆమె మందిదయినా చెడ్డదయినా ఇప్పుడు నా దగ్గరకు వచ్చిందంటే మరి నన్నే ఆడిపోస్తారు! ఇప్పంతా రేపు కాబోయే అల్లుడికి నచ్చ వనుకుంటాను! కుమారస్వామి ఒప్పుకుంటే నా దేమీ ఇబ్బంది లేదు!'' అంటూ కుమారస్వామి వేపుకు ఓ చూపు విసిరాడు డాక్టర్!

''మంచిదే డాక్టర్! సంతోషకరమైన విషయం అందులో! ఆమె బ్రతుకు తెరువు కుమారస్వామి కృపమీద ఆధారపడి ఉంటుం ఆమె సంతోషంవదగ్గ విషయమే! ఆతన్ని ఏ పక్షంలోనూ యాచించదు లెండి! నాలాకాలం క్రితం మూసివేసిన తలుపులు నేటికీ సీళ్ళువేసి మూసి ఉంచారన్న విషయం ఆమెకు తెలుసు!''

''నన్నేం చేయమంటావ్? లోకాన్ని లక్ష్యం చేయకపోవడం ఆడపిల్ల లున్నవాళ్ళకు మంచిది కాదుగా!''

''లోకమంటే ఒక్క కుమారస్వామేనా?...''

''ఊ లేదనుకో! ఆమె పెళ్ళయిన తరువాత'' అంటూ వాక్యం పూర్తి చేయకుండానే డాక్టర్ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు!

ఆనందరావు భారంగా నిట్టూర్చి కుర్చీలోంచి లేచి గంభీరంగా ఆడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళి పోయాడు.—

7

అరుణ వివాహం కుమారస్వామితో స్థిరపడి పోయిందని తెలుసుకుని బిగ్గరగా నిట్టూర్చింది రుక్మిణి! తనకూతురు పెండ్లి తనకుదూరంగా జరగడం ఏని సహించలేక పోయింది! వా త్సల్యం నిలువునా నిండివేసింది! మాతృత్వం భగవంతుని కృపవల్ల పొందినా వెలియబట్టమే జరిగింది! అరుణ పల్లనయినా ఆమెకు దాక్కు పిర్యడుతాయని ఆశపెట్టుకొని ఇంతకాలమూ అంత దుఃఖాన్ని అదిమిపెట్టి, అరుణ భవిష్యత్తు విషయం ఆలోచించుకొని తేలికపడింది! ఇప్పుడు మిగిలివున్న ఆ ఒక్క నెలనూ ఆనందతమోగర్భంలోకి ఒదిగి పోయింది! తాను ఉంటున్న గదిలో నాల్గు గోడలూ క్రమేణా తనచేవుకు కదలివచ్చి నొక్కివేస్తున్నట్లు, ఉహించుకుని విలవిల్లాడిపోయింది!

అరుణ పెండ్లి జగన్మోహన్‌తో జరగాలనికలలు కన్నది రుక్మిణి! నేడదన్నీ కనూలంగా నిర్మూలనం అయ్యాయి! అంతకు ముందే జగన్మోహన్‌ను తన విషయమే అడిగింది! అతను నవ్వుతూ ఒప్పుకునేవరికి ఆ ఆశ మరీ పటుత్వంతమై కూర్చుండిపోయింది ఇంతకాలం! అరుణ పెండ్లి దగ్గరకుడేకొట్టి ఆమె నిన్నపోయాంగా తమ్ముణ్ణి ఆనందరావునూ చూసేది! వాళ్లిద్దరూ ఏమీ చేయలేక దిక్కులు పరకాయించేవాళ్ళు! అంతకన్నా వాళ్ళు ఆమెకు చేయగల సాయం అవుపడిందికాదు.

నందె దీపం వెలిగించి కూర్చుంది రుక్మిణి! జగన్మోహన్ వెళ్లినా 'ఇహ వాల్దురోజుల్లో ఉందిగా అక్కయ్యా' అనూ పెండ్లి'అన్నాడు.

''అంతే!'' అంటూ నిట్టూర్చు పడివుంటిరుక్మిణి జగన్మోహన్ అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం అతనికే తెలుసు! అట్లా అడిగితే ఆమె బ్రతుకు ఎలా సంతోషిస్తుందనే అడిగాడు. దానివల్ల ఆమె ఎంత అనందరావు పోవలకు ప్రవేశించాడు.

ఆనందరావు కూడా ఆ ఇంటికి వచ్చి కూర్చున్నాడు. రోగులు దండిగా డాక్టరు బల్లచుట్టూ మకుమ్మకుని ఎంతసేపటికి ప్రశ్నలతో ఆయన్ను ఊపిరి సలుపుకోనీయడంలేదు. ఆతడు చిరునవ్వుతో నోప్పిగ్గా వాళ్ళ నింతకు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇస్తున్నాడు. అట్లా వాళ్ళతో కలసిపోయినా డాక్టరు చూపులు అనందరావు రాకను గమనించే ఉన్నాయి!

ఇంకా చూడాల్సినవాళ్ళు చాలామంది ఉన్నా గబగబా లోపలకువచ్చి అన్నాడు. 'అయితే ఆనందరావు నీకు రుక్మిణే బాగా తెలుసున్నమాట!'

''ఊహూ! ఆమె తెలీదు! రెండు మూడు సార్లు చూసివుంటాను! ఆమె తమ్ముడు బాగా తెలుసు!''

డాక్టరు రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాడు. బయట అడుగుల చప్పుడౌతూంది. అరుణ వెళ్లిపోయి కుమారస్వామితో నవ్వింది.

''ఓ తమాషాగానే ఉంది! నీవు ఇప్పుడే నవ్వావ్! రాలేదమా అనుకుంటున్నాను! అదంతా సరే ఆనందరావ్! నాకు ఒక సమస్య వచ్చివడింది. అరుణ పెళ్లిచేయబోతున్నాను! వరుడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. కుమారస్వామితో ఆమ్మాయి వివాహం సాధ్యమైనంత త్వరలో జరగాల్సివుంది!'' అంటూ అరుణవేపు డాక్టరు చూశాడు. అరుణ మౌనంగా తలదించుకుంది! ఆమె ముఖంమ్మీద సీగ్గు కన్నా ఎక్కువగా విషాదం వ్యాపించివుంది!! అదేందు వల్లనో ఆనందరావుకు అర్థంకాలేదు!

అంతలో డాక్టరు మళ్లీ అందుకున్నాడు, 'రుక్మిణి విషయం ఎట్లా చెయ్యాలో అర్థం గావడంలేదు. వాడున్నాడు తెలుసా! జగన్‌నాడు మనోవర్తి దావా తెస్తాట్ట!' కోర్టు లెక్కడం అంత సుందిగా అవుపించడంలేదు. ఈ శుభ సమయంలో కాస్త నాళ్ళగోళ్ళు మూయించకోలేవా? ఇదుకే సికోవాలని ఎదురుచూస్తున్నాను ఆనందరావ్!'' అన్నాడు డాక్టర్!

''జగన్మోహన్ మనోవర్త దావా వేయించే ఆలంపులో ఉన్నాడా? అల్లాంటి దేమీ ఉండదే!'' ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించాడు ఆనందరావు!

''ఎందుకు ఉండదు? నీదంతా సత్యకాలపు ఆశ్చర్యం! వెర్రి కొందెం కవలేకుంటారా? ఆ వానన ముక్కుల నెలా బద్ధలు చేస్తుందో అనుభవించి వద్దువు కాని!''

''అయినా ఇదంతా అంతరంగిక విషయాలు!''

''ఆత్మీయుల ముందు దాచరక మేముంది?''

ఆనందరావు పలుకలేదు. ''ఎవరికి ఆత్మీయుణ్ణి డాక్టర్ మీకా? వాళ్ళకా?'' అని పైన అడగలేక పోయాడు.

''వివాహ విషయం స్థిరపడిపోయిందా అయితే?''

ఆనందరావు అరుణ ముఖం లోకి చూశాడు. అంత సంతోషం దాపున నన్నటి విచార రేఖ ఎందుకు ఆవువడుతుందో ఊహించుకో లేక పోయాడు అతడు.

''వలకషేం ఆనందరావ్!'' డాక్టరు తొందర పడ్డాడు. ''జగన్మోహన్ ఉబలాటపడ్డా అందుకాదు ఒప్పుకో దనుకుంటాను! మనోవర్తి మనూలుచేసే ఉద్దేశ్యంలో ఆమె ఉన్నదంటే ఇంతకు ముందెప్పుడో మనూలు చేసుకుని ఉండేది! అందుకు మీరు భయపడాల్సిన అవుసరం లేదు! వివాహం ఆమెకు దూరంగానే జరుపదలుచుకున్నారా?''

డాక్టరు చప్పున సమాధానం ఇవ్వలేకపోయాడు. తగినంత విరామం తీసుకుని, ''ఆమెకు ఎందుకు తెలీకుండాలి! తెలిసే చేస్తాను! కానీ లోకులు ఆమె మందిదయినా చెడ్డదయినా ఇప్పుడు నా దగ్గరకు వచ్చిందంటే మరి నన్నే ఆడిపోస్తారు! ఇప్పంతా రేపు కాబోయే అల్లుడికి నచ్చ వనుకుంటాను! కుమారస్వామి ఒప్పుకుంటే నా దేమీ ఇబ్బంది లేదు!'' అంటూ కుమారస్వామి వేపుకు ఓ చూపు విసిరాడు డాక్టర్!

''మంచిదే డాక్టర్! సంతోషకరమైన విషయం అందులో! ఆమె బ్రతుకు తెరువు కుమారస్వామి కృపమీద ఆధారపడి ఉంటుం ఆమె సంతోషంవదగ్గ విషయమే! ఆతన్ని ఏ పక్షంలోనూ యాచించదు లెండి! నాలాకాలం క్రితం మూసివేసిన తలుపులు నేటికీ సీళ్ళువేసి మూసి ఉంచారన్న విషయం ఆమెకు తెలుసు!''

''నన్నేం చేయమంటావ్? లోకాన్ని లక్ష్యం చేయకపోవడం ఆడపిల్ల లున్నవాళ్ళకు మంచిది కాదుగా!''

''లోకమంటే ఒక్క కుమారస్వామేనా?...''

''ఊ లేదనుకో! ఆమె పెళ్ళయిన తరువాత'' అంటూ వాక్యం పూర్తి చేయకుండానే డాక్టర్ బయటకు వెళ్ళిపోయాడు!

ఆనందరావు భారంగా నిట్టూర్చి కుర్చీలోంచి లేచి గంభీరంగా ఆడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళి పోయాడు.—

7

అరుణ వివాహం కుమారస్వామితో స్థిరపడి పోయిందని తెలుసుకుని బిగ్గరగా నిట్టూర్చింది రుక్మిణి! తనకూతురు పెండ్లి తనకుదూరంగా జరగడం ఏని సహించలేక పోయింది! వా త్సల్యం నిలువునా నిండివేసింది! మాతృత్వం భగవంతుని కృపవల్ల పొందినా వెలియబట్టమే జరిగింది! అరుణ పల్లనయినా ఆమెకు దాక్కు పిర్యడుతాయని ఆశపెట్టుకొని ఇంతకాలమూ అంత దుఃఖాన్ని అదిమిపెట్టి, అరుణ భవిష్యత్తు విషయం ఆలోచించుకొని తేలికపడింది! ఇప్పుడు మిగిలివున్న ఆ ఒక్క నెలనూ ఆనందతమోగర్భంలోకి ఒదిగి పోయింది! తాను ఉంటున్న గదిలో నాల్గు గోడలూ క్రమేణా తనచేవుకు కదలివచ్చి నొక్కివేస్తున్నట్లు, ఉహించుకుని విలవిల్లాడిపోయింది!

అరుణ పెండ్లి జగన్మోహన్‌తో జరగాలనికలలు కన్నది రుక్మిణి! నేడదన్నీ కనూలంగా నిర్మూలనం అయ్యాయి! అంతకు ముందే జగన్మోహన్‌ను తన విషయమే అడిగింది! అతను నవ్వుతూ ఒప్పుకునేవరికి ఆ ఆశ మరీ పటుత్వంతమై కూర్చుండిపోయింది ఇంతకాలం! అరుణ పెండ్లి దగ్గరకుడేకొట్టి ఆమె నిన్నపోయాంగా తమ్ముణ్ణి ఆనందరావునూ చూసేది! వాళ్లిద్దరూ ఏమీ చేయలేక దిక్కులు పరకాయించేవాళ్ళు! అంతకన్నా వాళ్ళు ఆమెకు చేయగల సాయం అవుపడిందికాదు.

నందె దీపం వెలిగించి కూర్చుంది రుక్మిణి! జగన్మోహన్ వెళ్లినా 'ఇహ వాల్దురోజుల్లో ఉందిగా అక్కయ్యా' అనూ పెండ్లి'అన్నాడు.

''అంతే!'' అంటూ నిట్టూర్చు పడివుంటిరుక్మిణి జగన్మోహన్ అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం అతనికే తెలుసు! అట్లా అడిగితే ఆమె బ్రతుకు ఎలా సంతోషిస్తుందనే అడిగాడు. దానివల్ల ఆమె ఎంత

అన్ని పెన్సిళ్లలో ఒకటే శ్రేష్ఠమైనది కలదు

సి. బి. డి. సొసైటి పెన్సిళ్లు వాడండి.

THE CAPITAL INDUSTRIES PRIVATE LTD.
పీతాయి రోహిల్లా, ఢిల్లీ-6.
ఫోన్: 26106
ఆంధ్రదేశపు ఏజంట్లు: రాయల్ ఏజన్సీస్, గాంధినగర్, విజయవాడ-2.
మైసూరుకు ఏజంట్లు: సేల్స్ ప్రమోషన్ కం., పో. బా. నం. 635, బెంగుళూరు.

రిస్టువాచి రు. 6/- మాత్రమే

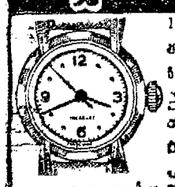

15 జాయిలు ఫ్రీగా తడూరి రిస్టువాచి కి పం. గ్యారంటీతో సైన్ పిన్ కలది రు 6 మాత్రమే. పోస్టేజి రు 1-4-0 అదనం.
జాయిలు యింగ్లీషులో వాయాలి, మరియు పాంటెడ్ కలాలు వ్యాప్తి పరచే విషయమే ఈ పథకం ప్రవేశ పెట్టబడింది నమ్మకమైన ప్రైజం వాపసు చేయబడును.
HILLMAN TRADING Co. (A.M.) Post Box 1099—DELHI.

★ బొల్లి ★
ఫోటోబొడ్డ వగైరా చర్మవ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స; క్యాబలాగు నలభాకు నేడే వ్రాయండి.
జి. వి. రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)
లాన్సలాక్రేమము. గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా, S. R.

ఇటీవల భీమవరం పురపాలక సంఘ ఆవరణలో జరిగిన సభలో ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఉపన్యసిస్తున్నప్పటి ఫొటో

దాన్ని పరిశీలించి, ముందుతున్న అన్నకి చిదుగులు ఎగసిన తోపెట్లయి ఇంకా జాగ్రత్తలాగా మండుతుందని ఆతడూ ఊహించుకోగలడు!

'అమ్మా!' అంటూ ఎవరో బయటనుండి పిలిచారు! ఆమె తృప్తార్హహృదయాని కాకిలువు అమ్మతం నిలుకరించిన ట్లయింది! గబగబా వెళ్ళగిత్తోయింది. అరుణదీనంగా నుంచుంది! అరుణను చూసేవరికిఅంత దుఃఖంలోనూ సంతోషం కలిగింది! దగ్గరగావెళ్లి హృదయానికి గాఢంగా హత్తుకుంది. ఆ పరిష్వంగంలో ఆమెకు స్వర్గం కండ్లముందు తళుక్కున మెరిసిన ట్లయింది!

జగన్మోహన్ ఆ దృశ్యం చూసి నకితి పయ్యాడు.

'రుక్మిణి అప్పాయింగా అంది నీమ్మా! చివరిసారి తల్లిని చూసిపోదామని వచ్చావా? ఏందుచ్చాదయంతో నీ ముందు చెబుతున్నాను అరుణా! ఆ ఇంట్లో నాకు చోటులేకపోవడానికి నా దోషం లేదు! నేను చోటు లేనంత దోషం చేయలేదు అరుణా! ఎవరు కారణముయిందీ ఇప్పుడు చెప్పి నీ హృదయం నికసికలు చేయబోవడం లేదు. కానీ నీ తల్లి నిష్కలుష్మత అని రీవు నమిత్తే చాలు నమ్మా! ఇంత జరిగినా నీకు తెలియకుండానే గడచి పోయింది! కొడిసడుతున్న దీపం ఇంకా ఎంతకాలం ఉంటుందమ్మా! పరమేశ్వరుని పిలువు వినబడు తూనే ఉంది!'' నుజల నేత్రాలు మెల్లగా అద్దు కుంది!

'అమ్మా!' అరుణ మరేమీ మాటాడకుండానే ఆమె కాళ్ళమీద చెట్టుమండి రాలిన పూవులా కూలిపోయింది!

రుక్మిణి గాఢతతో 'ఏమయింది అరుణా! అంది!

పొంగిపోతున్న దుఃఖాన్ని అవుపుంటూ గుప్పు డిలోవున్న కాగితం అందించింది అరుణ! రుక్మిణి భయంతో నలిగిన బతిలివున్న కాగితాన్ని దీపం దగ్గరకు తీసుకుపోయింది.

''అరుణా!

ఏమీ నిర్ధారించుకోకుండానే ఎంతోకాలం తప్పులు చేశామో, ఒప్పులు చేశామో ఇద్దరమూకలిసిచేశాము కానీ నేటికి వాటి ఫలితం ఏ వొక్కదానిచే ఆనుభవించగోతున్నందుకు చింతగా వుంది.''

ఉన్నట్టుండి మీ నాన్న పెండ్లిని తేదనెత్తాడు! ఇంట్లో చెప్పగానే నాన్న కొత్త సమ్మంధాలు తెచ్చి చేసుకోమని కూర్చున్నాడు. చేసుకోక తప్పే టట్టు లేదు! చేసుకోడం ఇష్టం లేదు!

నీ సమ్మంధం ఉచితమైంది కాదంటున్నాడు నాన్న! మగవాళ్ళతో వనువుగా మాటాట్టం చిన్నతనంనుండి నచ్చిన గుణమని ఆయన ఆరోపణ! అది గృహానికి తగని స్వభావం అంటూ గర్జిస్తున్నాడు.

ఈ భావాలతో నేను ఏకీభవిస్తున్నానని నీవు నమ్మకు అరుణా! కాని గత్యంతరం లేక ఆగిపోతున్నాను.

''నీ విశాల హృదయం క్షమిస్తుందనే ఆశతో నిమ్మనిస్తున్నా'' అంటూ కుమారస్వామి రాశాడు! ఆంతా చదివి రుక్మిణి నిట్టూర్చింది!

జగన్మోహన్ అంతా విని చిరునవ్వు నవ్వాడు. కుమారస్వామి అంటే, రేపటి వరుడు వేసు వలయానం అయ్యాడన్నమాట! అనుకుంది!'

''అరుణ దుఃఖంతో గాజువారిన నేత్రాలతో అతన్ని నిశితంగా చూసింది.

''అరుణా! ఆనాడు నీవు అమ్మకా పట్టక పోయింది. తల్లిడి ఆనరాలో పీడరిందుకుమన్నాన్, ఇల్లా కావడంతో డాక్టర్ అగ్గిమీద గుగ్గిలం అయివుంటాడు. అదే మగవాడి గుణం. మరి, ఇప్పుడు ఎండాకాలపు మండు టెండలో ఆశ్రయం యివ్వలేదని కాలదన్నినేన పాడే ఆశ్రయమైంది! దానికోసమే వెదుక్కుంటూ వచ్చావు. నీవు ఎంత దారుణం చేశావో దానికంటా ప్రకృతి సాక్ష్యాన్ని సేకరించి రేపు మా వు ల్లో బయటపెట్టి బోతూంది.''

''ఏం చెబుతున్నావ్ జగన్! కొంచెం నోరు సంభాలించుకోవూ?'' అంటూ కాలిగా మండ లించింది రుక్మిణి.

''లేదక్కయ్యా! నాపేరు ఒక మనిషి శీలాన్ని కళ్ళేలు వదలి విహరించినంత స్వేచ్ఛగా వదల బోవడం లేదు! అది ఎప్పుడూ హద్దుల్లో ఉంది.''

రుక్మిణికి ఏమిటి చెప్పాలో అర్థంకావడం లేదు. స్త్రీణ ప్రతా భావ్యతమోవృతము అయిన వాతావరణంలోకి చూస్తూ ఉండిపోయింది.

''నే వెళ్ళుతున్నాను అమ్మా'' అంది అరుణ.

''ఉండు తల్లీ! వెళుదువుగానీ! నాన్న భరించ రాకుండా తయారయ్యాడనుకుంటాను. నేమా అట్లాగే అయ్యేదా?''

''నన్నెవరూ ఉద్ధరించాల్సిన అవసరం లేదు లేమ్మా! ఇంత లోకంపీద నేనూ అనాథనా?, పతితనా? బ్రతుకుతాను!!''

''ఇప్పుడే చేదాంతం చెప్పకుంటే అంతకుముందు కండ్లు తెరవకూడదా అరుణా! అవునులే నీ నాగ రికత అట్లా చేయించిందిలే! అనుకరణే నర్వస్వ మనుకుని అగాధంలో పడిపోయావ్!!''

అనలే దుఃఖమున్నమయిన అరుణ కి మాటలు మరీ దుఃఖం కలిగించాయి! రెండు చేతులతో ముఖం కప్పుకొని విలవిలా వాపోయింది!

ఆడుగులో ఆడుగు వేసుకుంటూ ఆనందరావు అక్కడకు వచ్చాడు. అరుణ అభిమానంతో, దుఃఖంతో కుమిలిపోయి కృశించుకపోయింది.

''జీవితమంటేనే నాగప్పరం తాంటిది జువ్! దాంతో పెళ్ళూ దెచ్చాటమాగలేదు! అది మామూలు 'కేయుంగ్ పనికాదు!''

''లేచు లేచు ఇంటి ఉండాలి జగన్ కదూ? మరి పోటా చూసెట్టుకు కూర్చున్నావ్!'' అంటూ మరి ఆనందరావు పోవలకు ప్రవేశించాడు.

''నిజం ఇదాళ పరీక్షదినం!''

''అంటే...''

''అదిగో అరుణ. ఆమె వివాహం కుమారస్వామితో రద్దయింది! అయిన పిక్కబలం చూపించాడు! జరిగితే నాల్గురోజుల్లో పెండ్లి కావల్సి ఉంది. కానీ, నేడు మాత్రం పరీక్షదినం!!'' అంటూ అరుణవేపు చూశాడు జగన్మోహన్!

''పద అరుణా మనం పోదాం!''

''ఎక్కడకు?'' అన్నాడు జగన్మోహన్.

వాళ్ళింటికి!''

''ఏ వెందుకూ అక్కయ్యా!''

''ఇంకా ఏమి ఆలోచించుకోలేదు జగన్! కానీవాడిద్దకు వచ్చినక్కుంలో కూర్చోవనేసలహా ఎవళ్ళు ఇచ్చినా లొంగిపోయ్యే సమాధం ఇప్పుడు లేదు! ఎంత అయినా అరుణను నేను తల్లినేగా! నిజంగా ఆ పిల్లకు నేనేమీ కాకపోతే కష్టపడి పోవును

మోసూస్తూ సరాసరి నా దగ్గరకెందుకు వస్తుంది? ఇంత దుఃఖంతో నుమ్మంధగ్గరకువచ్చి నుంచుంటే తలుపులు మూసివేయుమంటావా తమ్ముడూ? ఇదే న్యాయమంటావా ఆనందరావ్?''

గంభీరంగా ఆనందరావు అరుణ ముఖంలోకి చూశాడు. మెల్లగా అరుణ ముఖం పైకి ఎత్తి ఆనందరావును చూసి వెంటనే తల వంచుకుంది!

'పదండి నేనూ వస్తాను?'

'నీవూ వెళతావా ఆనంద్!'

'పరీక్ష అవసరం కాదూ? అందుకనే వెళు తున్నాను! అది నీవు చెప్పందేగా!

'ఎక్కడకు వెళుతున్నావో తెలుసా!'

'వాలా సేపయింది జగన్ నేను వచ్చి! ఆ గుమ్మముకో నుంచిని అంతా విన్నాను!'

జగన్మోహన్ తల్లి కూతుళ్ళ వెంబడి వెళు తున్న ఆనందరావును చూస్తూ నుంచుండి పోయాడు. అరుణ మీద అంత కోపం ఎందుకు వచ్చిందా అని ఇప్పుడు తీరిగ్గా ఆలోచిస్తూ కూర్చు న్నాడు!

అతని కండ్లు నల్లని నీకట్లో మండుకపోతు న్నాయని మరుంది వెళుతున్న ఆనందరావు, అర్థం చేసుకున్నా చిరునవ్వుతో దాన్ని సమాధానించు కున్నాడు.

8

'అయితే అవన్నీ మరచిపోకూడదా రుక్మిణి? తప్పులో ఒప్పులో వయస్సుదనాల్లో ప్రతిదానూ చేస్తాడనుకుంటాను. వృద్ధత్వం శరీరంలోనిండా వ్యాపించి జీర్ణదశలోకి ఈడ్చుకపోయిన మరనో న్ముఖ ఘడియల్లోనూ, వగలతో, విషాదాలతో మూతి బిగింపులతోనే ఉండాలా? అంచేత ఆ పాత బాకీ అసలు పాయిదాల్లో వడ్డీ అయినా మినహా యింపబడుతుందనే నమ్మకం ఉందా?'' డాక్టరు నిట్టూర్చాడు.

'లేదు అందుకోసం కాదు! జీవితంలోని మరి దుఃఖంలో వచ్చి పడ్డామని తెలుసు! మృత్యు సందేశాలు వినిపిస్తున్న ఈ ఘడియల్లో గత జీవిత మధురానుభూతుల స్మరణయినా భయంగానే ఉంది. అయినా అని నా జీవితంలో చెప్పుకోదగ్గవి కావు! అంతా ఎండిపోయిన చెలమగుంటలా గడచి పోయింది! రేపు తన జీవితానికి బాధ్యుతెవరూ అంటూ గడ్డిపంచి ప్రశ్నించినప్పుడు సమాధానం మనం చెప్పగలమా? అసలు అది మన దగ్గర ఉందా? మన ముఖయుడమూ ఆమె జీవితాన్ని దారుణంగా హింసించాము! ఏ తండ్రీ చేయలేని పని మీరు సంతోషంగా చేశారు! నేను కుమిలి పోతూ బాసటలయి నిలిచాను!'

''అందువల్ల లాభమేముంది రుక్మిణీ? ఇంత తప్పు నీవు చేశావు! ఇంత నేను చేయడమూ జరిగిందనుకుంటూ లెక్కలు వేసుకున్నందువల్ల ఉపయోగం?'

'లేదు లెక్కలు వేయడంలేదు! మనకు వండిం చిన విషపులం నేటికీ అరుణ కనుభవంలోకి వచ్చింది! వంకాయలు దొంగిలించినవాడిని ఉరి వంకాయలు దొంగిలించమని ప్రోత్సహించిన కథ మీకు జ్ఞాపకం లేదూ? చివరకు వాడి ఆ జన్మ శిక్షకు తల్లి కారణమైందని పూహించుకోవచ్చుగా! ఇప్పుడు అల్లాగ అయింది మనవల్ల. ఆమెకు మనం నంజాయితీ యిచ్చుకోవాల్సినప్పుడు ఇద్దరమూ దోషులు కాబట్టి ఏమి చెప్పి మంచి వాళ్ళుపుదామా అని సంశయంతో అడుగుతున్నాను.'' రుక్మిణి భారంతో నిట్టూర్పు విడిచికది.

నిర్నిద్ర నయనాలతో మబిత తెందుబ్బిన శూన్యతమోవృత వాతావరణాన్ని తదేకంగా రుక్మిణి గమనిస్తూంది! డాక్టరు ప్రశాంతంగా కూర్చు న్నాడు.

నా కోసం మీ రెండుకన్నా తర్వన భర్వన చేస్తారు? వాలానాళ్ళక్రితమే అంటే నా పుట్టుక తోనే జీవితపు నాటకంలో అంకాలుగా,దృశ్యాలుగా రచనవుస్తోతో నిర్మాణ కౌశలం ఉట్టిపడేట్టు అజ్ఞాత నిర్మాత రచించి పెట్టాడు! దీనికి మీరంతా బాధ్యులు అనుకోడం సుందిదికాదనుకుంటాను. అంత 'అరుణ మెల్లగా ఎవళ్ళనూ చూడకుండానే!

భారత దేశంలో అప్పటికీ కర్మ సిద్ధాంతం తోనే ముడిపేసుకోడం అనాదిగా వస్తున్న ఆచారం. కానీ అప్పుడే సిద్ధాంతాల బలంతో చేస్తుంటారో మటుకు అర్థంగాదు! మా నాన్న చిత్తవృత్తి మీ తల్లి ప్రతికూలమూ దూరమూ అయినా గుణాలూ వీ కర్మ సిద్ధాంతాలలోవున్న నమ్మం ధము అర్థం నే నిప్పటికీ చేసుకోలేకపుజుంటాను అంటూ ఆనందరావు అరుణవేపు చూసి నవ్వుగా నవ్వాడు.

అతని నవ్వులో పాలు పంచుకునేందుకు తనిన పాపాపం వాళ్ళకెవరుకూడా శేషపోయింది! ఆంతరా మెవరి మనస్సులో నిలిగిల్లాడుతూ వెళ్ళుతి తప్పు అనందరావు పోవలకు ప్రవేశించాడు.

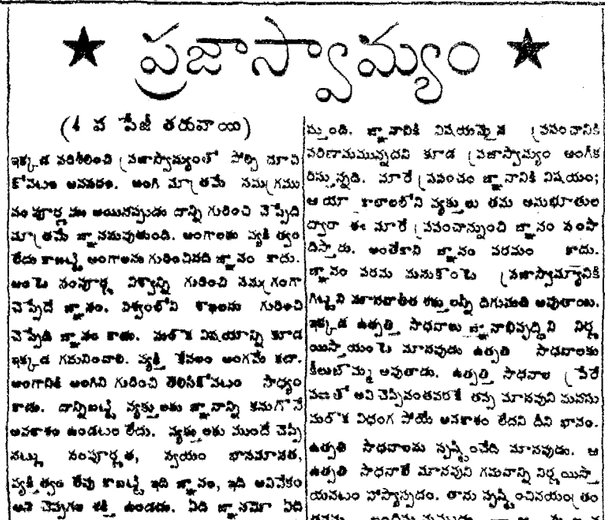

★ ప్రజాస్వామ్యం ★

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ఇళ్ళక్షత పరిశీలించి ప్రజాస్వామ్యంలో పాల్గొని మూడి కోవటం అవసరం. అంగి మాత్రమే సమ్మగము సంపూర్ణము అయినప్పుడు దాన్ని గురించి చెప్పేది మాత్రమే జ్ఞానమవుతుంది. అంగాలను వ్యక్తి త్వం లేదు కాబట్టి అంగాలను గురించినది జ్ఞానం క